

УДК 78.071.1+784.6Янівський

ДЖЕРЕЛА ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ БОГДАНА-ЮРІЯ ЯНІВСЬКОГО

Олег Колубаєв

У статті виявлено засади й джерела трактування композитором естрадно-пісенного жанру як самобутнього, національного і життєздатного мистецького явища. Їх поєднання з яскравою творчою індивідуальністю, мелодичним даром, значним практичним досвідом композитора, глибоким відчуттям і майстерністю розкриття поетичного ряду, розумінням виконавських потреб та засобів якнайповнішого розкриття потенціалу, соціокультурних запитів аудиторії творить неповторність та самобутність естрадно-пісенного стилю Б.-Ю. Янівського та служить запорукою актуальності його доробку в досліджуваному жанрі.

Ключові слова: естрадна пісня, регіональна традиція, композиторський професіоналізм.

The article identified the principles and sources of interpretation of a composer of pop-song genre, as the original, bright and viable national artistic phenomenon. Their combination with bright creative personality, melodic gift, considerable practical experience of the composer, a deep sense of mastery and poetic series of disclosure, understanding the needs and means of performing the most full potential, socio-cultural audience requests creates uniqueness and originality of pop-song style B.-Y. Yanivskyj and serves as a guarantee the relevance of his legacy in the study genre.

Keywords: pop songs, regional tradition, the composer of professionalism.

Творчість Богдана-Юрія Янівського (1941–2005), багатогранного за напрямками діяльності музиканта та різножанрового композитора, є яскравим явищем національної музичної культури. Особливо самобутньою сферою його доробку є естрадно-пісенна творчість, що досі є актуальною. На шляху до власного творчого стилю митець пройшов потужну школу фахового вдосконалення (освіта на двох факультетах Львівської консерваторії, з 1991 р. викладав у Донецькій консерваторії (професор з 1996 р.), а від 2000 р. – у львівському музичному виші), практичної діяльності (музичний редактор на радіо та завідувач музичної частини театру для дітей і юнацтва), адміністративно-мистецького керівництва (у Львівському та Івано-Франківському осередках НСКУ), безпосередньої співпраці з академічними та естрадними виконавцями. Власну життєву позицію митець висловив у кількох книгах мемуарного жанру, стверджуючи: «Мистецтво – це не тільки талант. Мистецтво – це гігантський труд. Труд не від часу до часу, не від оплесків до оплесків, а щоденний обов'язок, як щоденна молитва, щоденне самовдосконалення, сумніви, перемоги над самим собою» [цит. за 1].

Доробок митця включає твори для сцени, оркестрові та камерні інструментальні композиції. Однак найбільш актуальним

залишається його пісенний спадок, що однаковою мірою приваблює представників академічного вокалу, діячів розважального жанру та співаків-аматорів. Ці якості експонують його як об'єкт наукового зацікавлення. У музикознавчих працях Кияновської творчість митця згадується у контексті мистецьких та соціокультурних процесів доби шестидесятиництва [5–7]. Відтворення у ній регіональних традицій у царині «легкого жанру», насамперед А. Кос-Анатольського, заторкують Є. Шуневич [13], Т. Козирева [8]. Композиторові та його співпраці з майстрами поетичного слова присвячено численні дописи, спогади, есе в популярній періодиці (В. Дутчак [2], М. Петренка [11], С. Лашенка [9], Б. Ониськіва [10]) та оглядові передмови до авторських збірок¹. Метою розвідки є виявити засади й джерела трактування композитором естрадно-пісенного жанру як самобутнього, яскраво національного і життєздатного мистецького явища.

Однією з найяскравіших ознак, яку виділяють виконавці пісенного доробку майстра, є *опора на фольклорні жанри та інтонемі*. Насамперед такі ознаки виявляються у композиціях на тексти М. Шашкевича («До милої», «Нісся місяць» («Думка»)), І. Франка («Ой жалю мій, жалю», «Червона калино, чого в лузі гнешся») та талановитих регіональних

ОЛЕГ КОЛУБАЄВ. ДЖЕРЕЛА ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ БОГДАНА-ЮРІЯ ЯНІВСЬКОГО

письменників, орієнтованих та стилістику фольклорної поетики («Верховинська коліскова» на сл. Б. Стельмаха, «Коліскова для матері», «Бойківчаночка» на слова С. Лепеха), канадського поета-емігранта О. Підсухи.

Звідси – опора на жанрові прототипи коліскової, ліричної пісні-думки, романтичні фольклорно-орієнтовані романсові різновиди, балади тощо. Серед них є й обробка сербської народної пісні («Гуси-лебеді» на сл. Б. Стельмаха). «Упродовж всього свого творчого життя я співаю твори Янівського з вдячністю... Пісні Янівського переповнені ліризмом, вони мелодійні. А мелодика дуєтів близька до народної пісні», – відзначає інтерпретаторка численних творів митця, завідувачка кафедри народних інструментів Львівської державної музичної академії імені М. В. Лисенка, Народна артистка України Людмила Посікіра [1]. До улюблених творів її репертуару належать «Голубівна», «Балада про матір», «Червона калина» на слова І. Франка, «Думка» на слова М. Шашкевича, дует «Думи мої» на власні слова композитора (переспів Т. Шевченка).

Природним є тяжіння до народномузичних джерел у музично-сценічній творчості, що розкриває сторінки національної історії, та у виставах для дітей, де митець постає продовжувачем традицій, закладених М. Лисенком, К. Стеценком, В. Барвінським. Цим композитор увиразнює національну мистецьку лінію у період культурної стагнації 1980–1990-х років, виявляючи послідовну громадянську позицію. «“Олеська балада” в радянські часи була як промінь світла в темноті тяжких постановок на сучасну тематику... Уся опера була надзвичайно українська, тому ми виконували її з любов'ю. Це надзвичайно яскравий композитор за індивідуальним почерком нотного письма. “Царівна Жаба” також мала надзвичайно мелодійні арії і добре сприймалася дітьми. А це свідчило про те, що стиль композитора оснований на народній мелодиці. Це основа його творчості, і тому він є таким доступним людям», – відзначала викладач вокалу музичної академії Галина Гавриш,

тодішня інтерпретаторка партій Орисі з опери Б.-Ю. Янівського та учасниця дитячих спектаклів [цит. за 1].

Важливим підґрунтям творчості митця була й *регіональна традиція розважальної пісенно-танцювальної творчості*. Ці території віддавна вирізнялися небуденною вуличною пісенною культурою, аристократичною салонною музикою, високим рівнем аматорського та ужиткового музичування, що зумовило інтенсивний розвиток танцювально-пісенних різновидів, традицій естрадних ревій, кабареових пісенних шоу, театрів малих форм, оперети. Обґрунтовуючи закономірність яскравих явищ в естрадному жанрі Львова, Сергій Лашенко вибудовує еволюційну послідовність: «Втридцять років у нас був Євген Козак. У сорокові – Кос-Анатольський. Потім, на початку 60-х, почав творити Мирослав Скорик. На його піснях ми й виростили. А потім прийшли Володимир Івасюк і Богдан Янівський. І, взагалі, ця традиція не припинялася. Естрада високого класу дуже часто має львівське підґрунтя: Іван Попович, Оксана Білозір, Олександр Пономарьов, Руслана Лижичко, “Пікардійська терція”. Це якщо і не львів'яни, то принаймні люди, які навчалися у Львові» [9].

Власне представники з названого переліку фігурували серед наставників талановитої музичної молоді покоління Б.-Ю. Янівського, яка в подальшому формувала обличчя львівської пісенної естради. Маючи фахову композиторську освіту, здобуту у львівській консерваторії (як піаніст закінчив у 1967, як композитор – у 1978), митець безсумнівно орієнтувався на значний досвід розробки *камерно-вокального жанру* митцями львівської композиторської школи. У період його мистецького становлення серед провідних представників, які розробляли цю жанрову царину, були А. Нікодемівич, І. Майчик, М. Скорик, активне зацікавлення нею було притаманне його ровесникам – М. Корчинському, О. Зелінському, В. Івасюку та молодшим колегам – В. Камінському та І. Кушплеру. Традиція глибоко національного, регіонально-характерного інтонаційного матеріалу з фольклорними ознаками допов-

ІСТОРІЯ

нювалась у їх солоспівах високим професіоналізмом, майстерністю і своєрідністю поєднання музичного та поетичного начал, тонкою розробкою психологічного підтексту, широкою жанрово-стильовою палітрою. Творчості кожного з митців притаманне тяжіння до інтерпретації високих зразків поетичного слова, сповнених національним духом та глибоким емоційним тонутом. Зокрема, серед поетів, до чийх текстів звертався мистець у пісенній творчості, були: Т. Шевченко, І. Франко, М. Шашкевич, Л. Костенко, Б. Стельмах, І. Драч, М. Петренко, О. Підсуха, І. Колодій, Р. Кудлик, Р. Лубківський, І. Франко, П. Шкраб'юк, Д. Павличко, Р. Братунь [14].

Богдан Шиптур, сучасник і ровесник митця, композитор з Івано-Франківська, у чиєму доробку пісенний жанр займає вагоме місце², відзначав: «Важливу роль у моєму становленні як композитора відіграв мій вчитель – видатний композитор, народний артист України, професор Львівської консерваторії Анатолій Кос-Анатольський. Уроки “львівської школи” – це і хороше аранжування у диригента Євгена Козака, “інструментовка” у композитора Романа Сімовича, сольфеджіо у музикознавця Зіновії Штундер... Вважаю за честь, що вчився разом із Володимиром Івасюком, Віктором Камінським, Богданом-Юрієм Янівським. Ми всі відчували великий вплив Анатолія Кос-Анатольського» [2, с. 4].

Водночас естрадно-пісенний доробок А. Кос-Анатольського, Є. Козака, М. Скорика, вокальні ансамблі І. Майчика демонстрували взірці поєднання вищезазначених ознак з традиційними й актуальними танцювальними ритмами. Це знайшло відображення в естрадно-пісенній творчості їх талановитого послідовника, де фольклорне та романсове начало синтезувалися з ритмогармонічними особливостями «легкої» музичної сфери у її найсучасніших європейських тенденціях (вальс-бостон, танго, шейк, блюз, твіст, боса-нова, рок-н-рол та ін.).

Відзначаючи еволюційні процеси у сфері естрадної та масової пісні в 60-х роках ХХ ст., Л. Кияновська констатує: «...саме в цей час настає певний перелом і в сфе-

рі популярної музики: поштовх до нього дають, мабуть, ритмізовані на “американський” манер пісні Скорика, відтак нова тенденція у популярній музиці продовжиться у творчості Янівського та Володимира Івасюка» [5, с. 234].

Розвитку композиторської майстерності митця сприяла *можливість виконавської апробації*, безпосередня співпраця з виконавцями завдяки роботі музичним редактором Львівського обласного радіо (1963–1967 рр.), концертмейстером виконань у прямому ефірі. Під орудою Богдана Янівського діяв естрадний оркестр музично-хорового товариства. Цікавим виявом творчої спадкоємності в цей період є створення пісень Б.-Ю. Янівського на тексти Б. Стельмаха – поета, якого єднала тривала співпраця з М. Скориком³: «...мені було цікаво працювати з Янівським, що ці пісні одразу реалізовувалися. Він працював на Львівському радіо і міг записувати там у студії всі наші твори із львівськими співаками й співачками. Ці твори одразу діставали крила», – згадував поет [цит. за 1]. На його тексти створено пісні «Залицяльники», «Гуси-лебеді», «Колискова для матері», «Є на світі казка», «Голубівна», «Верховинська колискова», «Не забудь», «Осінні тихі дні», «Сум Афродіти».

Свідченням визнання високого професіоналізму митця згодом стало обрання Головою правління Львівської організації СКУ та Івано-Франківського осередку НСКУ.

Важливою сферою творчості, що формувала своєрідність пісенного стилю митця, стала *робота в музично-сценічних жанрах*. Він є автором музики до більш ніж сотні п'єс, що ставилися у різних театрах України, телевізійних та радіопостановок, а також музики до мультиплікаційних фільмів та телефільму «Залицяльники» Львівської телестудії (спільно з І. Хомою) [3]. Тривалий час композитор був завідувачем музичної частини нині Першого українського театру для дітей та юнацтва (від завершення навчання на фортепіанному факультеті консерваторії в 1967 р.), працюючи в тісній взаємодії з поетами М. Петренком, Б. Стельмахом,

ОЛЕГ КОЛУБАЄВ. ДЖЕРЕЛА ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ БОГДАНА-ЮРІЯ ЯНІВСЬКОГО

П. Шкраб'юком, І. Колодієм, Р. Лубківським та Р. Кудликом⁴ [11]. Співпраця з драматичним театром зрештою послужила підґрунтям для виходу до цілісних музично-сценічних полотен. Так, велика музична феєрія «Срібна павутина» має підстави вважатися першим національним мюзиклом, бо містила 120 музичних номерів для хору, балету, солістів, ансамблів та естрадно-симфонічного оркестру. До цього слід долучити роботу над мюзиклами «Незвичайні пригоди в країні ігор», «Довбушів топірець», «Дві Іванки», «Чари правдивої пісні», «Лис Микита» (1980) і «Перстень спокуси» за казками І. Франка, «Всі миші люблять сир» (1987), «Том Сойер», «Білосніжка і сім гномів» (1990–1993), «Хоробрий півник» (2003), лірико-епічною оперою «Одеська балада» за романом Р. Іваничука «Черлене вино» та ін., про що постійний лібретист митця Р. Кудлик згадував: «Надзвичайно ціную цікаву співпрацю із музикантом, бо завдяки нашому творчому тандему народилися ще й опера-казка “Царівна Жаба”, операторія «Золотий гомін» за Павлом Тичиною»⁵ [цит. за 1]. Композитор – лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка 1996 року, якою був відзначений за цикл музичних творів великої форми для дітей.

Винятково плідною для розвитку пісенної творчості була співпраця з Сергієм Данченком – режисером Драматичного театру ім. М. Заньковецької у Львові. Першої спробою у цій сфері стали пісні до вистави за п'єсою «Маклена Граса» М. Куліша на тексти Р. Кудлика у постановці цього режисера. «Оскільки Сергій Володимирович ставив її у стилі Брехта, то там були пісні-зонги (це пісні, які Брехт використовував для того, щоб прокоментувати, що відбувається, чи як треба розуміти те, що відбувається на сцені)», – коментував актор театру Юрій Брилинський, який виконував їх разом з Федором Стригуном та Богданом Козаком [цит. за 1]. Це був досвід створення демократичних за формою виразу, різностильових та різножанрових вокальних композицій сатиричного, публіцистичного («На коліно не падай», «У револьверному стволі

принишкла гостра куля» на сл. Р. Кудлика), ліричного змісту. Твори були орієнтовані на живе виконання співаками-аматорами (драматичними акторами), нерідко у власному інструментальному супроводі (на мандоліні, баяні, гітарі), також мали узгоджуватись з потребою драматургічного розгортання та сценічної ситуації. Часом ліричні композиції, які виникали як номери до вистав, у подальшому отримували власне концертне життя. Це пісня на слова Богдана Стельмаха «Калини цвіт» зі спектаклю «Пора жовтого листя» за п'єсою Миколи Зарудного (виконували Таїсія Литвиненко та Юрій Брилинський), «Не забудь» з вистави «Голубі олені» на слова Богдана Стельмаха у постановці Володимира Опанасенка (служувала своєрідним лейтмотивом спектаклю в аудіозапису).

Найбільш вагомим показником успіху реалізації композитора в естрадному жанрі є *сценічне життя його композицій*. Цей показник стосовно пісенної творчості Б.-Ю. Янівського є достатньо промовистим. Його твори мали успішну концертну долю за життя митця. Незважаючи на широку популярність у слухачів, шлях на концертну естраду стикався з чималими труднощами та ускладненнями в умовах ідеологічних обмежень та контролю тоталітарної системи: «“Срібні кораблі” наштовхнулися на обкомівське табу: завтра мають прозвучати в авторській передачі на Львівській телестудії – а тут знімають. Мовляв, що за кораблі, куди поплинуть легіні, за якими звабами?.. Порятував просто неймовірний збіг: саме у Москві (а на той час Київ не мав такого права!) вийшла платівка гурту “Арніка” із цими “лихозвісними” кораблями – минулося без оргвисновоків, але вихід в ефір затримався ще на кілька років», – згадував М. Петренко [11].

Композиції Б.-Ю. Янівського є в репертуарі тріо сестер Байко, народних артистів України Романа Вітошинського, Степана Степана та Ігоря Кушплера, співачки й бандуристки Людмили Посікіри, заслужених артистів України Наталії Дитюк, Ольги Щербакіної і Галини Гавриш, заслуженого діяча мистецтв Ростислава Демчишина, співаків Ірени Грех, Соломії Созанської,

ІСТОРИЯ

Марії Лазуренко, Мирослава Цюпака та Лесі Боровець [12], лауреатки міжнародних конкурсів Лариси Даренської⁶.

Так, солістка Львівської філармонії Наталія Дитюк виконує пісні Богдана-Юрія Янівського «А ти зі спогаду» на слова Миколи Ільницького, «Про печаль мою хто розкаже?» на слова Василя Куйбіди і «В тумані сизих вечорів» на слова Ліни Костенко. Тривалий час співпрацював з композитором Богдан Косопуд – колишній соліст Львівської та Рівненської філармоній, зараз – завідувач кафедри вокалу ЛДМУ ім. С. Людкевича, викладач Львівської музичної академії та Університету. Репертуар співака містить твори «Верба», «Балада для мами», «Є на світі казка», «Журавлиний крик», «Журавочка», «Матері», «Чужино». Своєрідно представлена ця жанрова сфера в доробку композитора-пісняра Богдана-Юрія Янівського. У виконанні народного артиста України Степана Степана звучала молитва «Отче наш», приурочена до приїзду в Україну Папи Івана⁷. Ця канонічна молитва зараз є в репертуарі хорової капели «Трембіта»⁸, CD2 з альбому колективу, присвяченому творчості І. Франка «Зів'яле листя», містить аранжування пісні «Червона калино».

Співак і композитор Микола Сікора, соліст ансамблю народної музики Національного оркестру народних інструментів України⁹, включив до переліку творів на диску сольних естрадних інтепретацій пісню «Чужино».

Пісенні композиції митця інтерпретують численні естрадні виконавці-солісти: Тетяна Русова («Журавочка» на сл. П. Шкраб'юка), Віктор Шпортко («Калини квіт» на сл. Б. Стельмаха), Іван Попович («Срібні кораблі»); дуети: Василь Дусанюк та Поліна Оргатюк («Вишнева віхола»), Дарка і Славко («Гуси-лебеді» на сл. Б. Стельмаха в альбомі «Срібне коло»),

Композиції фігурують на концертних естрадах в аранжуваннях для колективів: Валентина Купріна та ВІА «Кобза» («Балада про двох лебедів» на сл. І. Драча, «Голубівна» на сл. Б. Стельмаха)¹⁰, гурт «Арніка» («Срібні кораблі»¹¹), київський гурт, який працює у фольк-естрадному форматі,

театр пісні «Джерела» («Червона калино»), ансамбль «Українські барви» («Не забудь»), створений у Монреалі (Канада) в 1970 році нащадками українських емігрантів гурт «Рушничок» («Як давно» на сл. О. Підсухи в альбомі «Рушничок IV»), Леся Боровець та ВІА «Ватра»¹², тріо «Либідь» (до диску «Чарівна скрипка» увійшли «Спогад», «Сум Афродіти», «Чужино», до диску «Кохати час»: «Не забудь», «Червона калино»).

Пісні Богдана Янівського лягли в основу репертуару Лесі Боровець – вокалістки, для вокальної стилістики якої притаманне було поєднання академічної манери виконання з ритмами біг-біту. Вона виступала з гуртами «Ватра», «Медікус», співала соло та в дуєті з Ярославом Чепурним [«В пустелі сизих вечорів» (сл. Л. Костенко), «Голубівна», «Є на світі казка», «Сиве крило», «Сум Афродіти», «Гуси-лебеді», «Не забудь», «Калини цвіт», «Верховинська коліскова» та ін.]. Співачка озвучила музичний телефільм «Залицальники», покладений на музику композитором, здійснила запис диску «Пісні Б. Янівського».

Особливо багатою на прочитання є пісня «Не забудь»: різні її інтерпретації представлені В. Дусанюк і П. Оргатюк, Інесою Братушиком та Орестом Хомою, Мар'яном Шуневичем та Ольгою Щербаковою, тріо «Либідь», київським ансамблем «Українські барви» і бандуристкою Надією Кулик. Б. Стельмах особливо відзначав виконання київських акторів-франківців: Анатолія Хостікоєва та Богдана Бенюка у власному гітарному супроводі.

Свідченням виняткової популярності та поваги до пісенного доробку композитора стало оголошення 2009 року в журналі «Дзвін» роком Б.-Ю. Янівського з публікацією улюблених творів читачів¹³.

Здійснений огляд провідних спрямувань у галузі формуванні творчої особистості Б.-Ю. Янівського засвідчує, що підґрунтям формування стилю естрадно-пісенного жанру у його доробку послужили:

- фольклорні пісенні жанрові прототипи;
- регіональна традиція розважальної пісенно-танцювальної творчості Галичини;
- фахова композиторська освіта й камерно-вокальна та естрадно-пісенна творчість

ОЛЕГ КОЛУБАЄВ. ДЖЕРЕЛА ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ БОГДАНА-ЮРІЯ ЯНІВСЬКОГО

представників львівської композиторської школи: А. Кос-Анатольського, Є. Козака, Д. Задора, І. Майчика, М. Скорика та ін.; досвід музично-сценічної мистецької діяльності;

можливість безпосередньої виконавської апробації;

співпраця з провідними виконавцями та мистецькими колективами у сфері естради.

Поєднання з яскравою творчою індивідуальністю, мелодичним даром, значним практичним досвідом композитора, глибоким відчуттям і майстерністю розкриття поетичного ряду, розумінням виконавських потреб та засобів якнайповнішого розкриття потенціалу інтерпретаторів, соціокультурних запитів аудиторії творить неповторність та самобутність естрадно-пісенного стилю Б.-Ю. Янівського та служить запорукою актуальності його доробку в досліджуваному жанрі.

ченики» («До пратулинських мучеників») було написано у співпраці з о. В. Б. Мендрунем.

⁸ Заслужена капела України «Трембіта». Іван Франко. Зів'яле листя (рецитація та спів) (2CD).

⁹ Микола Сікора. За Віру, Надію та Любов! /digital pack/, UKRmusic, 2005. CD1.

¹⁰ Диск: Кобза. Серія «Українские ВИА». Енисей Груп, ООО 2008, NMCCD включає пісню «Голубівна».

¹¹ Увійшов до грамплатівки: Естрадний ансамбль «АРНІКА» (LP) С60 05183-4, 1974.

¹² На першій платівці «Ватри» представлено пісню «Верховинська коліскова».

¹³ Голубівна: пісня / муз. Б.-Ю. Янівського ; сл. Б. Стельмаха // Дзвін. – 2008. – № 5–6. – С. 176. – (Рік пісень Богдана-Юрія Янівського); Гуси-лебеді [ноти] : (обробка сербської мелодії) / муз. Б.-Ю. Янівського ; сл. Б. Стельмаха // Дзвін. – 2008. – № 2. – С. 160. – (Рік пісень Богдана-Юрія Янівського); А ти зі спомину [ноти] : пісня / сл. М. Ільницького ; муз. Б.-Ю. Янівського // Дзвін. – 2008. – № 3. – С. 160. – (Рік пісень Богдана-Юрія Янівського); Вишнева віхола [ноти, текст] : пісня / сл. Р. Кулика ; муз. Б.-Ю. Янівського // Дзвін. – 2008. – № 4. – С. 160. – (Рік пісень Богдана-Юрія Янівського); Не забудь [текст, ноти] : пісня / муз. Б.-Ю. Янівського ; сл. Б. Стельмаха // Дзвін. – 2008. – № 7. – С. 160–161. – (Рік пісень Богдана-Юрія Янівського).

¹ Яворівський В. Братунь на дві епохи / Володимир Яворівський // Літературна Україна. – 2011. – № 42 (5421). – 3 листопада. – С. 4; Янівський Б.-Ю. Пратулинські мученики (до пратулинських мучеників), слова – о. В. Б. Мендрун // Богдан-Юрій Янівський. Господь – моя пісня : збірник релігійних пісень [ноти]. – Л. : Свідчало, 2005. – 656 с.; Янівський Б.-Ю. Вишнева віхола : збірка пісень [ноти] / Б.-Ю. Янівський. – К. : Музична Україна, 1987. – 60 с.; Янівський Б.-Ю. Червона калино, чого в лузі гнешся? Вокальні твори Богдана-Юрія Янівського на вірші Маркіяна Шашкевича та Івана Франка [ноти] / Б.-Ю. Янівський. – Л. : За вільну Україну, 1998. – 32 с. – (Серія «На крилах пісні»).

² Найбільш відомими солоспівами митця (які на сьогодні є одним з основних жанрів у його доробку) стали – «Любіть Україну» (на вірші В. Сосюри), «Цвітко осіння» (вірші І. Франка), «Місто моє» (слова Я. Дорошенка), «Зелені човни» (слова С. Пушика) та багато інших.

³ Саме він познайомив митців у 1968 р. – у період свого навчання у Московській аспірантурі.

⁴ Поет Р. Кудлик працював на Львівській студії телебачення завідувачем літературної частини Львівської обласної філармонії, головним редактором журналу «Дзвін» [4].

⁵ Опера «Золотий гомін» написана в 1993 р.

⁶ Зокрема, виконує «Ноктюрн» на вірші Галини Маняко.

⁷ З її виконання почалося присвячене йому дійство. Іще один солоспів-молитву «Пратулинські му-

Література.

1. [В. С.] Музика для душі / [В. С.] // Поступ. – 2003. – 27 травня.

2. Дутчак В. За законами гармонії. Богдан Шиптур: Я – лише інструмент у Божих руках / Віолетта Дутчак // Галичина. – 2011. – 20 серпня.

3. Ігор Хома: Легенда українського джазу (2009). – [CD] : Україна «Наш Формат».

4. Ільницький Микола. Дерева і купі [Рецензія на книгу : Кудлик Роман. Горішня брама. – К. : Радянський письменник, 1991] // Літературний Львів. – 1992. – № 2.

5. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. : монографія / Л. Кияновська. – Тернопіль : Астон, 2000. – 339 с.

6. Кияновська Л. Мирослав Скорик : людина і митець / Любов Кияновська. – Л. : Незалежний культурологічний журнал «І», 2008. – 588 с.

7. Кияновська Л. «Перемиська школа» як культурологічний феномен / Любов Кияновська // Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство. – Л. : РВВ ЛНУ, 2007. – Вип. 7. – С. 65–71.

8. Козирєва Т. Співець Карпатського краю. У Львові відбувся вечір пам'яті Анатолія Кос-Анатольського / Тетяна Козирєва // День. – 2011. – № 121. – 14 липня.

9. Лащенко С. Пісня – суспільне явище, яким не можна легковажити / Сергій Лащенко // Кримська світлиця. – 2007. – № 21.

ІСТОРИЯ

10. *Ониськів М.* Богдан Стельмах : «Любов до Тернополя мені прищепив Ігор Герета» / Михайло Ониськів // Віпне життя плюс. – 2010. – № 21 (15133).
11. *Петренко М., Яремко Б.* Пам'яті Богдана Янівського [Електронний ресурс] / Микола Петренко, Іван Яремко. – Режим доступу : <http://uaestrada.org/archives/5987>.
12. [б.а.] У Львові відбувся вечір пам'яті народного артиста Богдана-Юрія Янівського [Електронний ресурс] // ZIK. – 2011. – 4 липня. – Режим доступу : <http://zik.ua/ua/news/2011/07/04/296644>.
13. *Шуневич Є.* Внесок А. Кос-Анатольського у розвиток розважальної музики у Галичині / Євгенія Шуневич // Молодь і ринок. – 2010. – № 1–2 (60–61). – С. 79–82.
14. *Яворієвський В.* Братунь на дві епохи / Володимир Яворієвський // Літературна Україна. – 2011. – № 42 (5421). – 3 листопада. – С. 4.

В статье выявлены принципы и источники трактовки композитором эстрадно-песенного жанра как самобытного, национального и жизнеспособного художественного явления. Их сочетание с яркой творческой индивидуальностью, мелодическим даром, значительным практическим опытом композитора, глубоким чувством и мастерством раскрытия поэтического ряда, пониманием исполнительских потребностей и средств наиболее полного раскрытия потенциала, социокультурных запросов аудитории творит неповторимость и самобытность эстрадно-песенного стиля Б.-Ю. Яновского и служит залогом актуальности его наследия в исследуемом жанре.

Ключевые слова: эстрадная песня, региональная традиция, композиторский профессионализм.